

රඹකැන්ඔය පුරාණ ද්විත්ව වාරිඇල පිළිබඳ වාස්තු විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

දනන්ජිත් බී.එම්.ඒ¹

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ මහඔය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පොල්ලොබැද්ද ග්‍රාමසේවා වසමට අයත් රඹකැන්ඔය ජලාශයට මීටර් 700ක් පමණ උතුරින් පිහිටි අක්කර 12ක පමණ පුරාවිද්‍යා ඉඩමක් තුළ මෙම ගලින් නිර්මිත ද්විත්ව වාරි ඇල පිහිටා තිබෙන අතර නිරිතදිග සිට ඊසාන දක්වා විහිදී ගොස් තිබේ. මෙම ඇල මාර්ගයේ ඇති සුවිශේෂ වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ මොනවාදැයි අධ්‍යයනය කිරීම පර්යේෂණ ගැටළුව ලෙස ගෙන ක්ෂේත්‍ර හා ක්ෂේත්‍ර නොවන ගවේෂණ අධ්‍යයන ක්‍රමවේද භාවිතා කරමින් මෙහි අධ්‍යයන කටයුතු සිදුකරන ලදී. ඇල මාර්ගය දිගින් මීටර් 115ක් පමණ දිගින් යුතුවන අතර යම්කිසි හේතුවක් මත මෙහි වැඩ අතරමඟ නතර වී ඇති බව පෙනේ. ප්‍රදේශයේ පවතින වියළි දේශගුණය හේතුවෙන් ගෙන සහ පසේ ජලය නොරඳන ස්වභාවය අධ්‍යයනය කරමින් මෙසේ කළුගල් යොදාගනිමින් ඇල මාර්ගය ඉදිකරන්නට ඇතැයි උපකල්පනය හැක. එහිදී ඇල පාදමට අඩි 1. 5ක පමණ උසින් යුතු කළුගල් පුවරු අතුරා එහි ගැඹුරු කට්ටයක් කපා ඒ මත බැමි පුවරු සවිකර ඇත. බැමි පුවරු එක පෙළට කට්ටයන් කපා වද්දවා සවිකර ඇත. සකස් කළ කොටසේ මුල් කොටස වඩාත් සුමට නිමාවකින් යුක්ත වන අතර ප්‍රමාණය අඩි 11.5 x 2x 3.5 වේ. නමුත් අවසාන කොටසේ කළුගල් පුවරු රළු නිමාවකින් යුතු සේම මුල් කොටසට වඩා ප්‍රමාණයෙන් විශාල ද වේ. ඒවා දිගින් අඩි 18ක් පමණ වන අතර උසින් අඩි 6ක් පමණ වේ. පුරාවිද්‍යා භූමියේ අක්කර 12ක වපසරිය තුළ ඇල මාර්ගය ඉදිකිරීමට ගෙන ආ දිගින් වැඩි ගල් පුවරු විශාල ප්‍රමාණයක් විසිර ඇත. ඉදිකළ කොටසේ මධ්‍යයට වන්නට ක්‍රි. ව. 12-13 සියවස්වලට අයත් සෙල්ලිපියක් පිහිටුවා ඇති අතර එමගින් කාලවකවානුව හා ඉදිකළ පුද්ගලයින් පිළිබඳ තොරතුරු හමුවේ. මීට අමතරව ඇළට බටහිරින් ඇළට සමාන්තරව තවත් ක්‍රමානුකූලව ගල් පුවරු ඇතිරූ කොටසක් දක්නට ලැබේ. ඇල මාර්ගයට දකුණු දෙසින් රඹකැන්ඔය ජලාශයේ පුරාණ වැව් බැම්මක කොටසක් දක්නට ලැබෙන අතර එහි පැරණි රළපනාව අදටත් සුරක්ෂිත ය. එම බැම්මට මෙම ඇල මාර්ගය සම්බන්ධ කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නට ඇත. මේ අනුව වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණවලින් පරිපූර්ණ රඹකැන්ඔය පුරාණ වාරි ඇල මෙරට වාරි තාක්ෂණයේ මහිමය පෙන්වන සාධකයක් ලෙසින් දැක්විය හැක.

මූලාශ්‍ර පද : වාරි තාක්ෂණය, වාස්තු විද්‍යාව, රඹකැන්ඔය, ඇල මාර්ග, ජල කළමනාකරණය

¹පුරාවිද්‍යා හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය.
anjuladananjith20@gmail.com